

////////////////////////////////////
Verslag Task Force (TF) COVID-19 Zorg
////////////////////////////////////

Terugkoppeling federale werkgroepen

De situatie in de ziekenhuizen wordt permanent opgevolgd. Het zwaartepunt verschuift momenteel naar Brussel dat nu dezelfde evolutie volgt als Antwerpen. De zorgzwaarte van de patiënten en de tijd dat patiënten aanwezig zijn op de intensive care lijkt hoger te zijn dan bij de eerste golf.

De ziekenhuizen worden per brief geïnformeerd over de nieuwe teststrategie. Indien er nog bijkomende wijzigingen zijn, zullen er aanvullingen nagestuurd worden.

Rond de terugkeerders uit een oranje zone heeft het IMC beslist om de initiële richtlijnen te handhaven. Terugkeerders uit een rode zone moeten verplicht getest worden en in quarantaine gaan. Voor terugkeerders uit een oranje zone in het buitenland wordt dit aanbevolen en is het niet verplicht. Het testen van deze personen is geen prioriteit binnen de teststrategie, maar de tests zullen terugbetaald worden. Voor zorgpersoneel dat terugkeert uit een oranje zone zijn er geen aparte richtlijnen opgesteld. Een vragenlijst voor deze terugkeerders wordt niet gevraagd door het IMC, maar er wordt wel bekeken om een zelfassessment tool te ontwikkelen en indien nodig een activatiecode voor testing te bezorgen. De huidige FAQ op de site van Zorg en Gezondheid zal aangepast worden met de correcte informatie over de vragenlijst en de nieuwe teststrategie. Er wordt gevraagd dat relevante informatie over de teststrategie ook beschikbaar is in de FAQ's van Opgroeien en VAPH.

Opmenging actuele situatie

De Taskforce krijgt wekelijks een overzicht van het aantal uitbraken in de verschillende sectoren. We verwijzen voor de cijfers daarover naar de ppt die met dit verslag één geheel vormt. De cijfers tonen aan dat er nog geen grote uitbraken zijn zoals in de eerste golf en dat de meeste uitbraken momenteel onder controle zijn. De voorzitter bedankt het team rond de outbreak support en benadrukt dat de vinger aan de pols wordt gehouden.

Projectgroep Richtlijnen

Uit de bespreking in de Projectgroep over de geactualiseerde richtlijnen voor de ouderenzorg wordt nog één vraag voorgelegd aan de Taskforce. Hoe gaan we om met bezoekers die terugkeerden uit een oranje zone? Moeten zij voldoen aan dezelfde voorwaarden als een terugkeerder uit een rode of een groene zone? Enkel voor terugkeerders uit een rode zone is er een wettelijke verplichting om in quarantaine te gaan en een test te laten afnemen. Dit kan dus niet opgelegd worden bij terugkeerders uit een oranje zone. Een aantal leden wijzen ook op het feit dat de oranje zones enkel tot verwarring leiden. Gezien er geen verplichtingen verbonden zijn aan deze zone, wordt dit best gelijkgesteld aan maatregelen voor de groene zone. De taskforce besluit om de nadruk te leggen op het symptoomvrij zijn van een persoon eerder dan extra aanbevelingen te koppelen aan een terugkeer uit een oranje zone. De gouden regel is en blijft dat je niet op bezoek gaat als je symptomen hebt én dat de hygiënische maatregelen steeds in acht genomen moeten worden. De aanbeveling voor bezoekers luidt dan als volgt: je mag enkel op bezoek als je in de laatste veertien dagen niet teruggekeerd bent uit een rode zone, niet positief getest hebt, niet in afwachting bent van een testresultaat en geen symptomen vertoont. De Taskforce keurt de geactualiseerde richtlijnen voor de ouderenzorg goed.

Het informeren en betrekken van voorzieningen bij uitbraken krijgt stilaan vorm via de controletoren. De toegang tot deze controletoren zal zich op drie niveaus bevinden: intern, extern en publiek. De interne controletoren (met de meest gedetailleerde informatie) blijft slechts voor een beperkte groep toegankelijk. De toegang tot de externe controletoren wordt momenteel uitgebreid van de burgemeesters en noodambtenaren naar de koepels en voor de thuiszorg ook twee personen per provincie. De gegevens worden hier niet beschikbaar gemaakt op het niveau van een voorziening maar een regio. Tot slot wordt ook gewerkt aan een publieke controletoren die over enkele weken beschikbaar zal zijn. De informatieflow om te bepalen wie contact opneemt met de voorzieningen bij een stijging van de cijfers wordt nog verder uitgewerkt. De zorgraden van de eerstelijnszones zullen hier een belangrijke rol moeten spelen.

In de projectgroep is het platform help-de-helpers aan bod gekomen. Tijdens de zomermaanden zijn hier stappen genomen en updates gebeurd. Het platform kan voorlopig ook beschikbaar blijven, maar dit wordt volgende week in de projectgroep externe ondersteuning verder opgenomen.

Projectgroep Testing

De projectgroep heeft de uitwerking van de nieuwe teststrategie verder besproken. In opvolging van de nieuwe strategie is werk gemaakt van de voorbereidingen om alle personeel van 'collectieve voorzieningen voor ouderen' te testen. In eerste fase zijn al 11 gemeenten en 8 woonzorgcentra in Brussel aangeschreven die volgens de criteria van de nieuwe strategie daarvoor in aanmerking komen. Omdat het aantal aangeschreven gemeenten snel fluctueert kan hier geen overzicht van bezorgd worden, maar dit zal binnenkort beschikbaar zijn via de zorgatlas.

Er is nog geen officiële communicatie over de nieuwe teststrategie verstuurd naar de sectoren omdat er nog beslissingen genomen moesten worden over onder meer de terugkeerders uit een oranje zone in het Overlegcomité en het IMC. Nu dit achter de rug is, kan de officiële communicatie volgen over de nieuwe strategie. Er wordt benadrukt dat het huidige document echter moeilijk leesbaar is en nog een herwerking zal vragen door het agentschap.

Er wordt ook gewezen op interessant wetenschappelijk onderzoek, dat aantoont dat (vooral) in ochtendspeeksel het virus erg goed gedetecteerd kan worden. Zo'n test is eenvoudiger af te nemen dan de huidige neus-keel-swap. Toch worden hierover ook kanttekeningen geplaatst. In een studie van de universiteit van Gent wordt aangetoond dat deze test voor ouderen niet het meest geschikt is gezien ze minder speekselproductie hebben. Voor andere doelgroepen kan dit wel interessant zijn. Professor Herman Goossens is daarom momenteel op zoek naar testgronden (met zeker 5 besmettingen) om de accuraatheid van de speekseltest verder te onderzoeken. Er moet wel duidelijkheid komen over de validatie van de testen. Momenteel buigt ook de RAG zich over dit vraagstuk en zal binnenkort hierover aan advies uitbrengen. De Taskforce zal dit item blijven opvolgen.

Projectgroep Materiaal

Er zal een eenmalige bevraging gebeuren over de beschikbaarheid van zuurstofapparaten in woonzorgcentra, voorzieningen voor personen met een handicap en psychiatrische verzorgingstehuizen, om de mogelijke problemen met zuurstof tijdens het najaar in kaart te brengen. Enige voorzichtigheid bij de interpretatie van deze gegevens zal nodig zijn. In sommige gevallen is er te veel zuurstof gebruikt waar dat niet altijd de beste optie was. In andere gevallen wordt ook zuurstof toegediend in de comfortzorg. Aan de resultaten zullen dan ook best bijkomende inzichten gekoppeld moeten worden. Er wordt tot slot ook nog gewezen op het belang van een noodstock of eigen productie in Vlaanderen om eventuele tekorten in de toekomst zelf op te kunnen vangen.

Communicatie

Er wordt niet actief gecommuniceerd naar de pers n.a.v. deze vergadering. Zoals hiervoor aangegeven volgt er wel een communicatie over de nieuwe teststrategie en worden de FAQ's aangepast wat betreft het invullen van de vragenlijst bij terugkeer uit een oranje zone.

Varia

Het agentschap ontvangt regelmatige vragen over het verkrijgen van data om zelf verder te analyseren of het verkrijgen van data voor specifieke voorzieningen of subregio's. Er wordt gevraagd aan de Taskforce hoe het agentschap hier het best mee omgaat. De leden manen aan tot voorzichtigheid om individuele gegevens of achterliggende data vrij te geven. Hoewel op detailniveau al informatie bezorgd is aan het parlement, was deze informatie ook 'gepseudonimiseerd' (zonder naam of adres van de voorziening) en met respect voor de privacy. De Taskforce besluit dat data gepubliceerd kan worden op landelijk of regionaal niveau. Er wordt geen data ter beschikking gesteld op het niveau van een voorziening, tenzij voor wetenschappelijk onderzoek door wetenschappelijke instellingen mits motivatie. Tot slot, zal met de publieke controletoren binnenkort wel detailinformatie gepubliceerd worden (foto van de huidige situatie) maar de achterliggende data wordt niet publiek ter beschikking gesteld.

Er wordt gebriefd over het akkoord rond het 0800-nummer en de inzet van thuisverpleegkundigen in de triagecentra en staalafnamecentra. De bereidheid daartoe van de thuisverpleegkundigen wordt zeer gewaardeerd, zeker in het licht van de te verwachten 'testdrukte' in het najaar. Toch is er ook bezorgdheid over de combineerbaarheid van deze opdracht met de basisopdrachten van de thuisverpleegkundigen. De bijkomende opdracht wordt daarom ingebed in de consortia rond cohortezorg en wordt zo collectief georganiseerd om elkaar te kunnen ondersteunen.

Volgens een artikel in De Standaard sturen minder families hun oudere familieleden naar het woonzorgcentrum. Er wordt gevraagd of er zicht is op deze tendens en de mogelijke druk op de thuiszorg? Dit kan momenteel niet bevestigd worden. Maar het wordt verder opgevolgd en als er bijkomende informatie beschikbaar is terug naar de Taskforce gebracht.

Vanuit de thuiszorg wordt gesignaleerd dat mensen het steeds moeilijker hebben om de maatregelen op te volgen. We moeten het belang van de basismaatregelen blijven verhalen. De voorzitter zal dit nog eens benadrukken tijdens de persconferentie van het nationaal crisiscentrum van 21/08.

Er wordt meegegeven dat in tegenstelling tot het voorjaar, na inspecties in woonzorgcentra waar ernstige tekorten worden vastgesteld, het agentschap sneller zal optreden en aanmaningen versturen. Hierop wordt de bekommernis meegegeven of het mogelijk is om deze inspecties aan te kondigen. Zorginspectie toont begrip voor de directies en het personeel van de voorzieningen maar beargumenteert ook het belang van ongeplande inspecties. Tijdens zo'n ongeplande inspectie willen ze het woonzorgcentra een spiegel voorhouden van hoe het dag na dag gesteld is. Het heeft geen zin om een inspectie te doen van een voorbereide situatie. Doordat de inspectie onaangekondigd is, is er ook geen voorbereidingswerk nodig en is het minder belastend.

De volgende bijeenkomst van de Taskforce is gepland op dinsdag 25 augustus om 14 uur.